

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2279

Vragen van de leden **Gesthuizen** (SP) en **Voortman** (GroenLinks) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *nareis van meerderjarige ongehuwde kinderen* (ingezonden 18 april 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 17 juni 2014). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1925.

Vraag 1

Wat is uw reactie op het probleem van meerderjarige ongehuwde kinderen welke niet mogen nareizen, zoals dat wordt geschetst in het artikel «Ola is gevlucht voor de oorlog in Syrië maar ze is twee jaar te oud om naar Nederland te mogen»?¹ Hoe vaak doen zich dit soort gevallen voor?

Antwoord 1

In algemene zin wil ik het beeld corrigeren dat meerderjarige ongehuwde kinderen niet zouden kunnen nareizen. Nederland heeft er namelijk bewust voor gekozen om ook meerderjarige (niet-gehuwde) kinderen de mogelijkheid te bieden om zich te herenigen met de ouder(s) die in Nederland een asiilvergunning heeft gekregen, hoewel de Richtlijn gezinshereniging (2003/86/EG) lidstaten daartoe niet verplicht. Voorwaarde is dan wel dat er tussen het meerderjarig kind en de ouder(s) in Nederland sprake moet zijn van een «meer dan normale emotionele afhankelijkheid» om tot Nederland te worden toegelaten. De Immigratie Naturalisatie Dienst (IND) beoordeelt aan de hand van de door de vreemdeling ingebrachte individuele omstandigheden of er sprake is van een meer dan normale emotionele afhankelijkheid tussen de ouder(s) en het ongehuwd meerderjarig kind. In hoeveel zaken zich een vergelijkbare situatie voordoet als in de betreffende individuele zaak, heb ik niet inzichtelijk. In mijn brief aan uw Kamer van 24 maart 2014² heb ik toegelicht dat het niet meer mogelijk is om een uitsplitsing te maken naar gevraagd verblijfsdoel in nareiszaken. De verblijfsdoelen (verblijf bij partner/echtgenoot of kind bij ouder) die voorheen in INDIS bij nareiszaken waren geregistreerd, zijn in de conversie naar INDIGO overgezet naar de minder gedetailleerde kwalificatie «Nareis asiel» opdat

¹ <http://www.vice.com/nl/read/ola-is-gevlucht-voor-de-oorlog-in-syrie-maar-ze-is-twee-jaar-te-oud-om-naar-nederland-te-mogen>

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 19 637, nr. 1797.

deze zaken eenduidig in het systeem zouden zijn te onderscheiden binnen de categorie gezinsherenigingsaanvragen.

Vraag 2

Wat is uw algemene reactie op de richtsnoeren toepassing gezinshereniging van de Europese Commissie³ en het commentaar van Vluchtelingenwerk Nederland hierop dat het Nederlandse beleid op verschillende vlakken niet strookt met de richtsnoeren?⁴ Bent u voornemens hier consequenties aan te verbinden? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

De richtsnoeren geven de huidige standpunten weer van de Europese Commissie over de toepassing van de richtlijn gezinshereniging en doen geen afbreuk aan de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de EU. De Europese Commissie heeft aangegeven deze richtsnoeren in (juni) deze maand tijdens een expertbijeenkomst voor de lidstaten toe te lichten. Na deze bijeenkomst geef ik uw Kamer een algemene reactie op deze richtsnoeren.

Vraag 3

Wat is uw reactie op de stelling dat de beoordelingsmarge niet gebruikt mag worden op een wijze die afbreuk doet aan het doel van de Richtlijn: het bevorderen van gezinshereniging?

Bent u van mening dat door het slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk maken van gezinshereniging met meerderjarige ongehuwde kinderen er geen afbreuk gedaan wordt aan het doel van de Richtlijn?

Antwoord 3

Uw eerste vraag verwijst naar een passage uit de richtsnoeren. Zoals in mijn antwoord op vraag 2 staat, zal ik uw Kamer nog een algemene reactie sturen op deze richtsnoeren.

Wat betreft de tweede vraag is het antwoord dat de wijze waarop in het Nederlandse beleid is voorzien in de mogelijkheid voor ongehuwde meerderjarige kinderen om zich te herenigen met hun ouder(s), conform de richtlijn gezinshereniging is. In de richtlijn gezinshereniging wordt aan lidstaten de keuze gelaten om gezinshereniging ook mogelijk te maken voor meerderjarige ongehuwde kinderen die wegens hun gezondheidstoestand kennelijk niet in staat zijn zelf in hun levensonderhoud te voorzien. Zoals onder antwoord 1 aangegeven, heeft Nederland ervoor gekozen in de Nederlandse wetgeving gezinshereniging ook mogelijk te maken voor meerderjarige ongehuwde kinderen, hoewel de richtlijn gezinshereniging lidstaten daartoe niet verplicht.

Vraag 4

Hoe rijmt u het vereiste dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) hanteert, de «bijzondere afhankelijkheidsband», met de verschillende uitspraken van het Europese Hof van Justitie⁵ waarin het oordeelt dat «de status van «afhankelijk» of «ten laste komend» gezinslid voortvloeit uit de hoedanigheid van een feitelijke situatie, gekenmerkt door de omstandigheid dat het gezinslid materieel wordt gesteund door de gezinshereniger of door diens echtgenoot/partner»? Kunt u hierbij ook betrekken dat de Europese Commissie stelt dat deze afhankelijkheidsband de beslissende factor moet zijn teneinde de aanvragen tot gezinshereniging op een zo humaan mogelijke wijze te beoordelen?⁶

³ Europese Commissie, «Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging», COM(2014) 210, 03-04-2014.

⁴ Vluchtelingenwerk, «Update 2014 nr. 14», jaargang 20, 09-04-2014.

⁵ Naar analogie van zaak C-316/85, Lebon, 18 juni 1987, punten 21–22; zaak C-200/02, Zhu en Chen, 9 oktober 2004, punt 43; C-1/05, Jia, 9 januari 2007, punten 36–37; en zaak C-83/11, Rahman e.a., 5 september 2012, punten 18–45; zaken C-356/11 en C-357/11, O. & S., 6 december 2012, punt 56. Pagina 6 van de Richtsnoeren.

⁶ Pagina 22 van de richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging», COM(2014) 210, 03-04-2014.

Antwoord 4

De Europese Commissie verwijst naar de jurisprudentie van het Hof van Justitie in relatie tot de Richtlijn vrij verkeer (2004/38/EG) om het begrip afhankelijkheid toe te lichten. De Europese Commissie geeft aan dat de criteria die het Hof van Justitie heeft gebruikt om afhankelijkheid te beoordelen, door de lidstaten kunnen worden gebruikt als richtsnoer om criteria vast te stellen aan de hand waarvan de afhankelijkheid van de betrokken persoon kan worden beoordeeld. De Europese Commissie erkent daarbij tegelijkertijd wel dat het doel van de richtlijn vrij verkeer verschilt van het doel van de richtlijn gezinshereniging.

De Europese Commissie merkt op dat als gevolg van het feit dat bij het onderzoeken van de persoonlijke omstandigheden rekening moet worden gehouden met de verschillende factoren van het specifieke geval, de afhankelijkheid kan verschillen naar gelang de betrokken situatie en het specifieke gezinslid. Ik ben van mening dat de individuele toets die expliciet in de richtsnoeren tot uitdrukking komt, aansluit op de individuele beoordeling door de IND ten aanzien van ongehuwde meerderjarige kinderen. De IND beoordeelt aan de hand van de door de vreemdeling ingebrachte individuele omstandigheden of er sprake is van een meer dan normale emotionele afhankelijkheid tussen de ouder(s) en het ongehuwd meerderjarig kind. Uw opmerking in de laatste vraag lees ik niet terug in de richtsnoeren van de Europese Commissie. De passage uit de richtsnoeren waarnaar u verwijst, refereert aan de mogelijkheid voor lidstaten om het toepassingsgebied van de richtlijn gezinshereniging uit te breiden met niet in de richtlijn genoemde gezinsleden. Het betreft dus niet de toetsing van individuele aanvragen.

Vraag 5

Wat is uw mening over de volgende stelling van de Europese Commissie: «Artikel 4, leden 2 en 3 van de Vreemdelingenwet (Vw) bevat facultatieve bepalingen op grond waarvan de lidstaten toestemming voor toegang en verblijf kunnen verlenen aan andere gezinsleden, zoals bloedverwanten van de eerste graad van de gezinshereniger of diens echtgenoot, meerderjarige niet-gehuwde kinderen, ongehuwde levenspartners in een duurzame relatie en geregistreerde partners. Wanneer een lidstaat ervoor kiest toestemming te verlenen voor gezinshereniging van een van de in deze artikelen genoemde gezinsleden, is de Europese Richtlijn dan volledig toepasbaar.»⁷ Deelt u de mening dat, nu artikel 29 lid 2 onder b van de Vw gezinshereniging voor meerderjarige kinderen mogelijk maakt, de gezinsherenigingsrichtlijn in zijn geheel op hen van toepassing zou moeten zijn?

Antwoord 5

Zoals ik bovenstaand heb geschreven, heeft Nederland het ook voor meerderjarige ongehuwde kinderen mogelijk gemaakt om zich te herenigen met de ouder die in Nederland een asielvergunning heeft gekregen. Deze procedure is in lijn met de richtlijn gezinshereniging.

⁷ Pagina 6 van de richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging», COM(2014) 210, 03-04-2014.